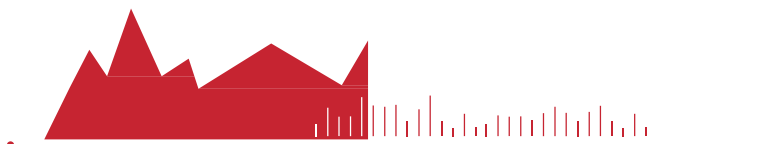

KAIP VALDYTI KREDITO RIZIKĄ?

Kredito rizikos svarba
kasdieniniame gyvenime.

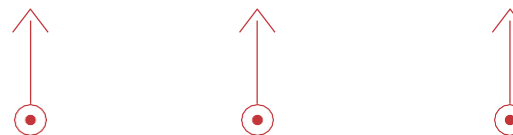

MES AUGINAME FINANSIŠKAI STIPRIĄ
LIETUVĄ GLOBALIAM PASAULIUI

Kaip valdyti kredito riziką?

LIETUVOS VERSLO KLIMATĄ TEIGIAMAI VEIKIA

Prognozuojamas realaus BVP augimas 2019 m.:
Lietuva 3,7% (2018 m. 3,5%), Latvija 2,8% (2018
m. 4,3%), Estija 3,3% (2018 m. 3,4%).

Finansų sektoriaus stabilumas.

Įmonės mažiausiai finansuojamos bankų paskolomis:
Lietuva (32% BVP), Estija (61% BVP) ir Latvija
(61% BVP). Stipresni balansai.

Pagal Pasaulio banko „Doing business 2020” reitingą
– 11 vieta (2019 m. – 14) (Estija – 18 vieta, Latvija –
19 vieta).

Kaip valdyti kredito riziką?

LIETUVOS VERSLO KLIMATĄ NEIGIAMAI VEIKIA

Realus darbo našumas didėja daug lėčiau negu darbo jėgos sąnaudos, kas mažina Lietuvos eksporto konkurencingumą.

Intensyvėjantys prekybos karai pasaulyje.

Pasaulio ir Europos ekonomikos lėtėjimas.

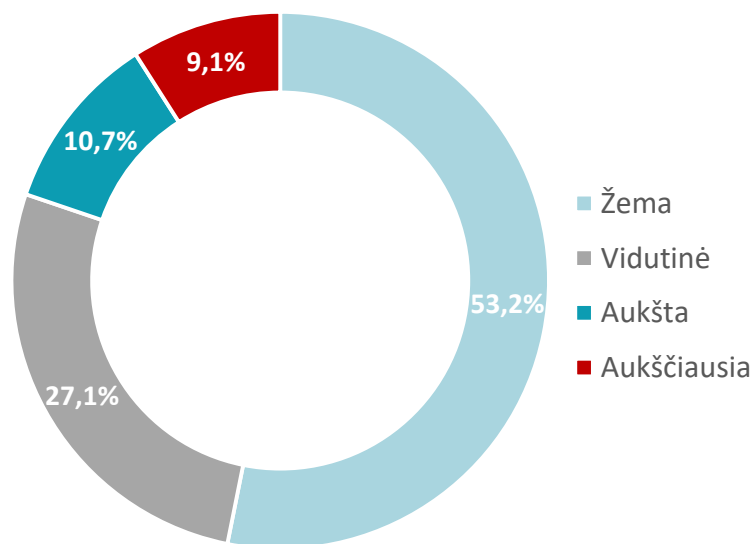
Neaiški Brexit derybų baigtis.

Išaugęs neapibrėžtumasis pasaulyje, dėl ko verslas pristabdo investicijas.

ĮMONĖS LIETUVOJE PAGAL KREDITO RIZIKĄ

Lietuvos įmonių pasiskirstymas pagal vėlavimo
atsiskaityti riziką, 2019.10.01

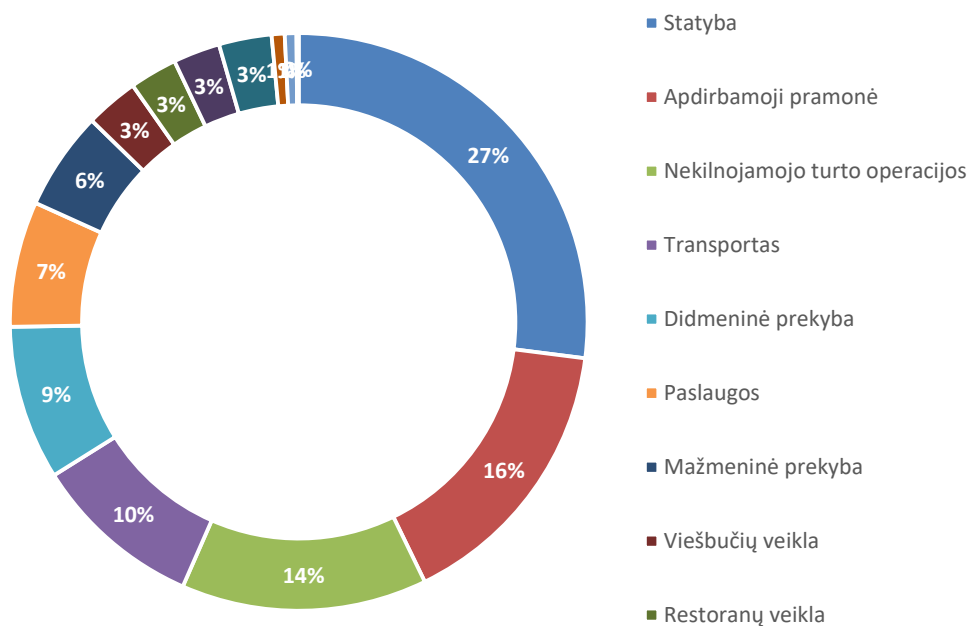
ŽEMIAUSIOS RIZIKOS SEKTORIAI

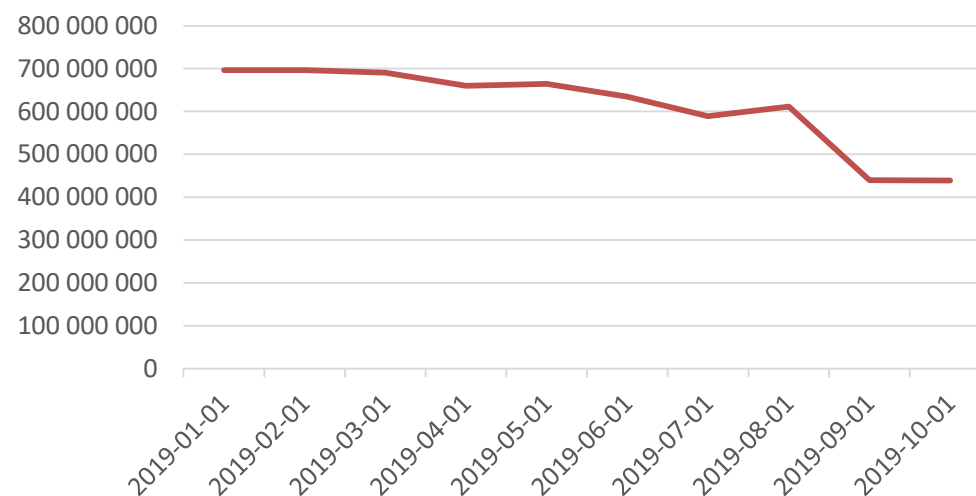

PRADELSTI ĮSIPAREIGOJIMAI

>25 % ĮMONIŲ PRADELSTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PORTFELIO TENKA STATYBŲ ĮMONĖMS

Pradelstų skolų dinamika, Eur

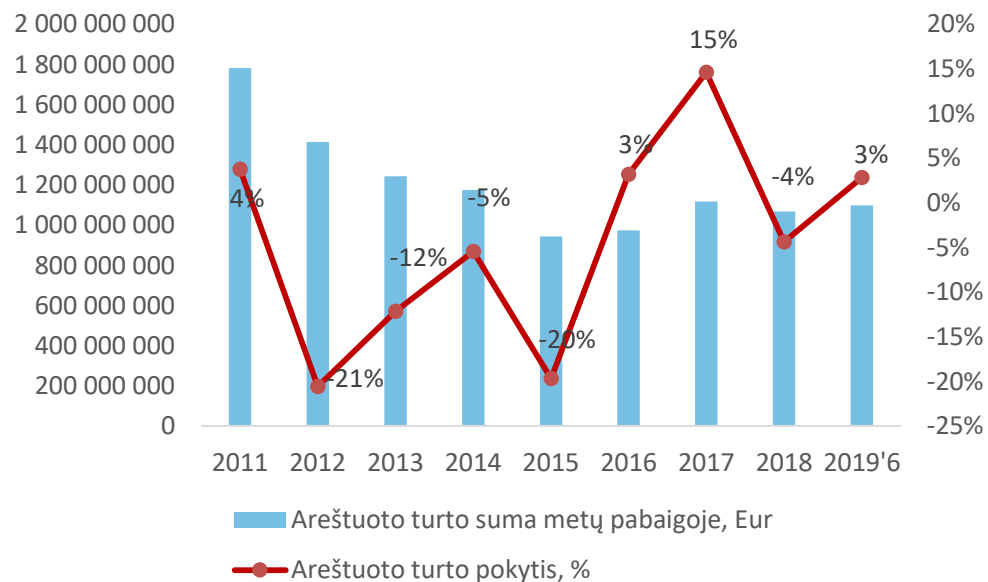

TURTO AREŠTAI

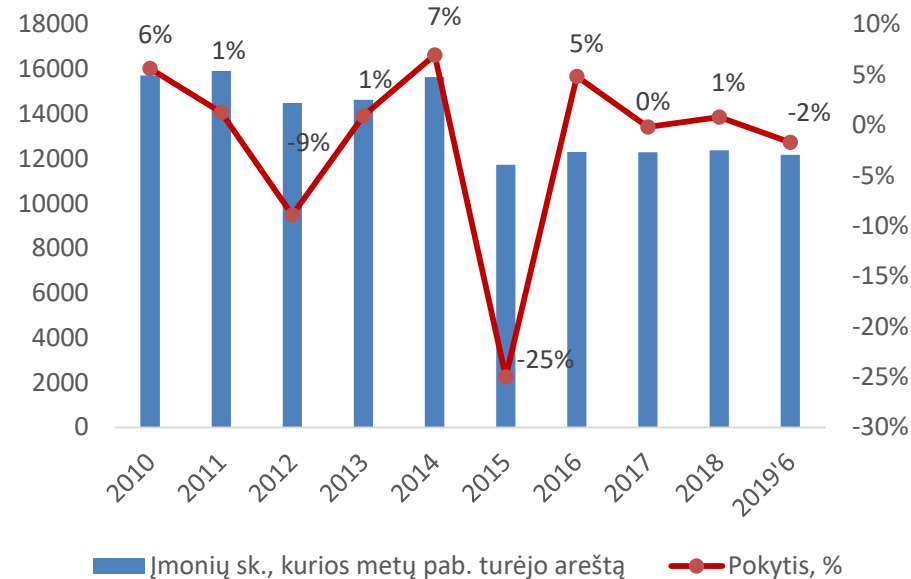
⊙ Kaip valdyti kredito riziką? →

ĮMONIŲ TURĖJUSIŲ TURTO AREŠTŲ – 2% MAŽIAU NEI 2018 M.

Areštuoto turto vertė, Eur

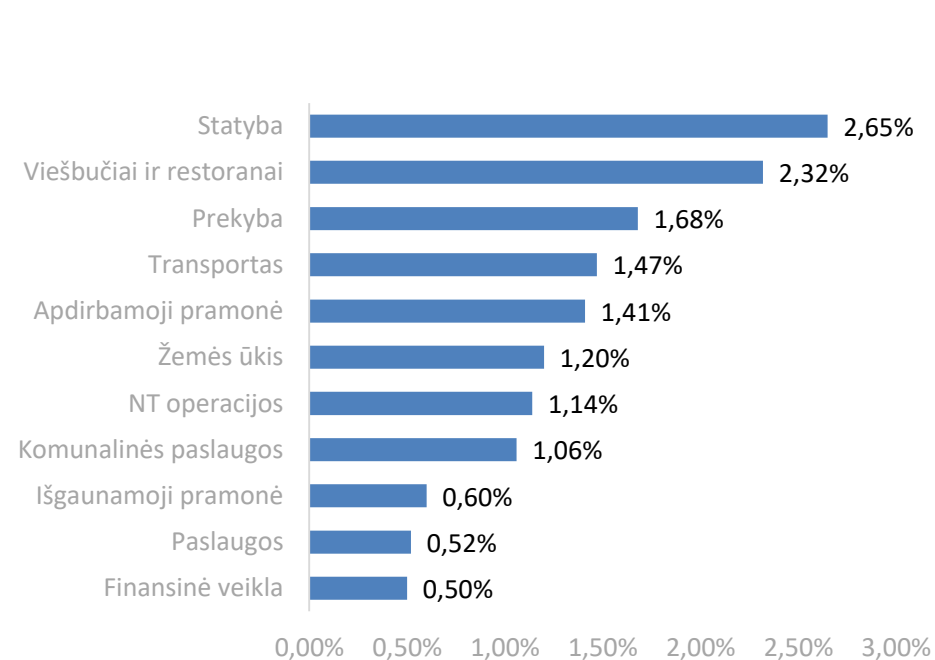
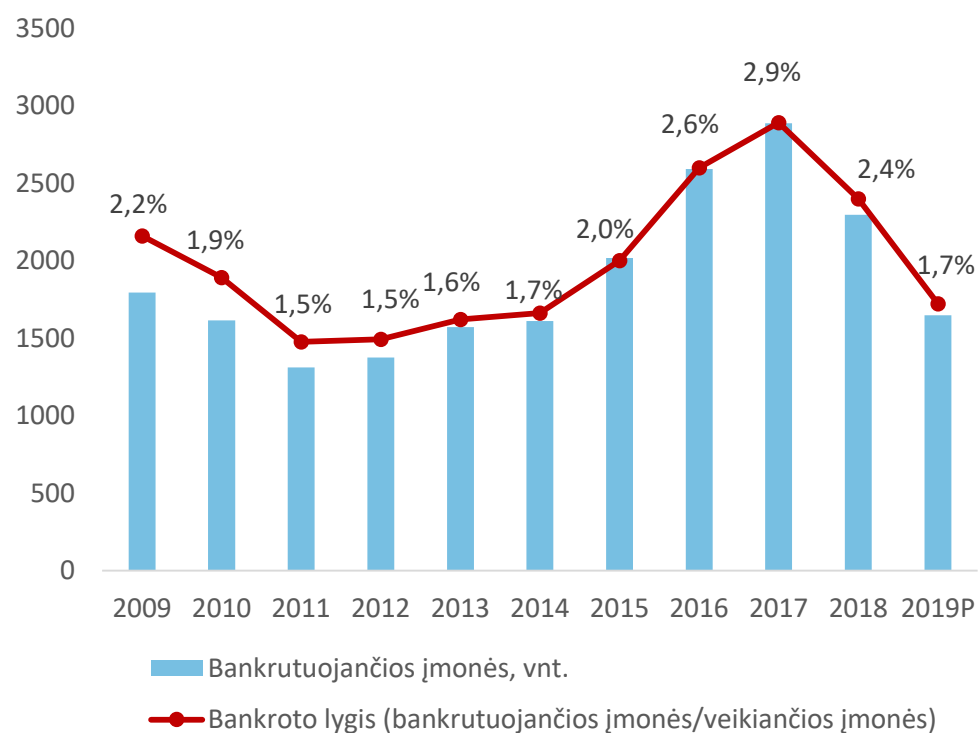
Įmonių turėjusių turto areštą, skaičius

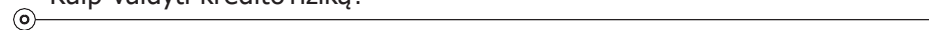

BANKROTAI

BANKRUTUOJANČIŲ ĮMONIŲ TENDENCIJOS

TIPINĖS PROBLEMOS

DAŽNIAUSIOS KREDITO RIZIKOS VALDYMO PROBLEMOS LIETUVOS ĮMONĖSE

VERSLO TAISYKLIŲ NEBUVIMAS

VERSLO PROCESŲ NEBUVIMAS

ŽINIŲ STOKA

INFORMACIJOS ASIMETRIJA

NESIKEITIMAS INFORMACIJA

SPRENDIMO BŪDAI

TURĒTI VERSLO TAISYKLES

VERTINTI NE TIK VIDINĒ, BET
IR IŠORINĒ INFORMACIJĀ

SUDERINTI VERSLO PROCESUS

APMOKYTI DARBUOTOJUS

KEISTIS INFORMACIJA

VERSLO RIZIKOS RŪŠYS

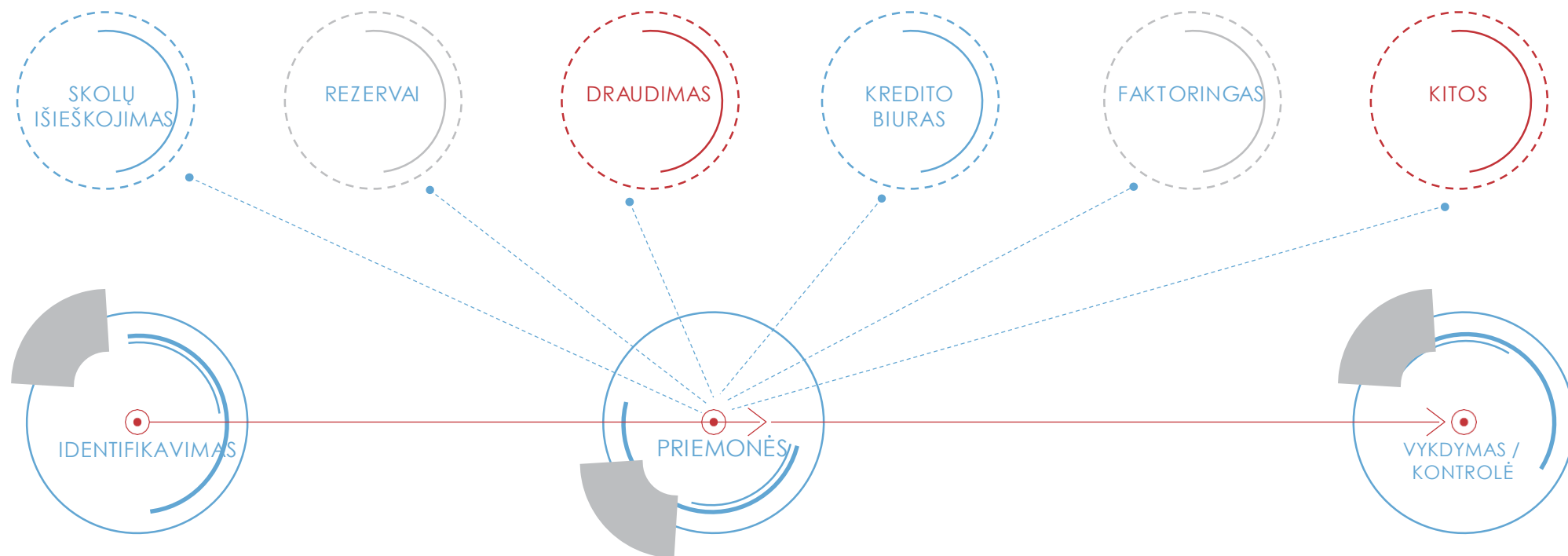
VERSLO RIZIKA VISADA YRA

KREDITO RIZIKOS VALDYMO PRIEMONĖS

KAIP UŽTIKRINTI KREDITO RIZIKOS VALDYMO PRIEMONIŲ POVEIKĮ

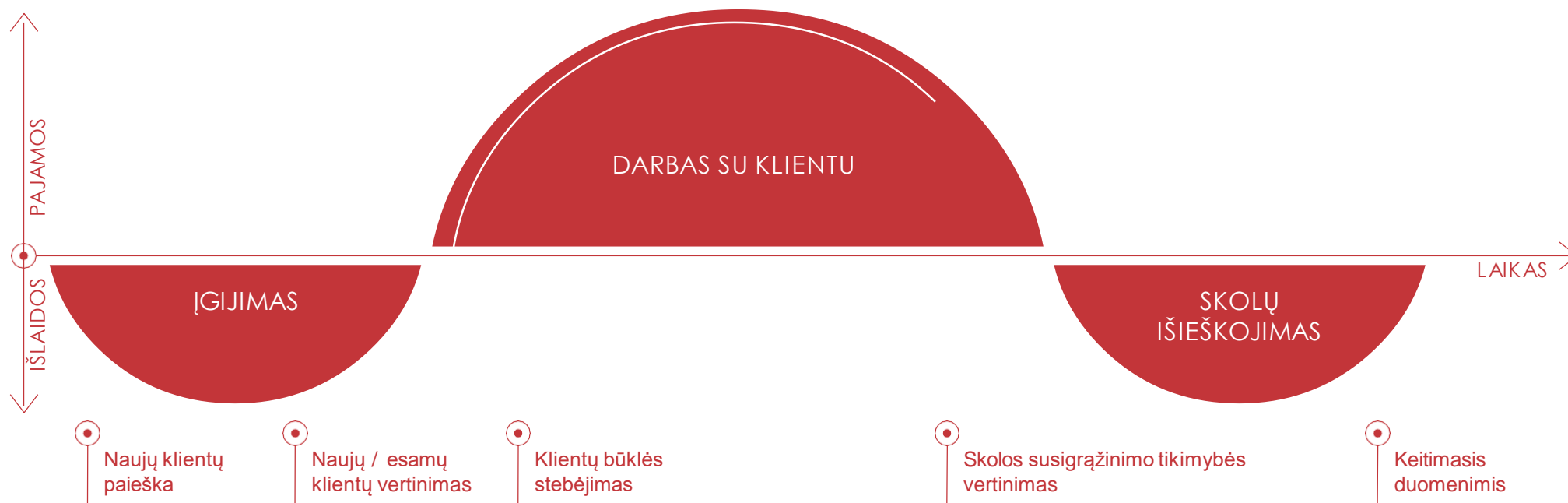

Kaip valdyti kredito riziką?

DARBO SU KLIENTAIS STADIJOS

EFEKTYVŲ KREDITO RIZIKOS
VALDYMĄ BŪTINA UŽTIKRINTI
VISOSE DARBO SU KLIENTAIS
STADIJOSE

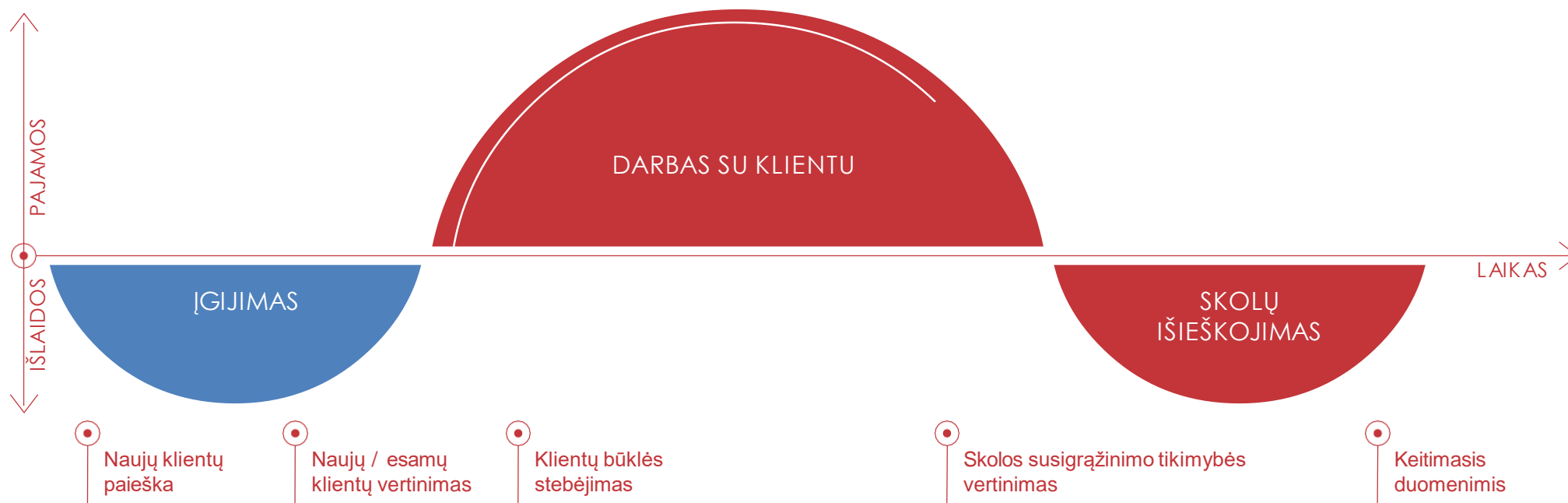

Kaip valdyti kredito riziką?

DARBO SU KLIENTAIS STADIJOS

EFEKTYVŲ KREDITO RIZIKOS
VALDYMĄ BŪTINA UŽTIKRINTI
VISOSE DARBO SU KLIENTAIS
STADIJOSE

NAUJŲ KLIENTŲ PAIEŠKA

Standartinis naujų klientų
paieškos procesas

REKOMENDACIJOS

INTERNETAS

SPAUDA

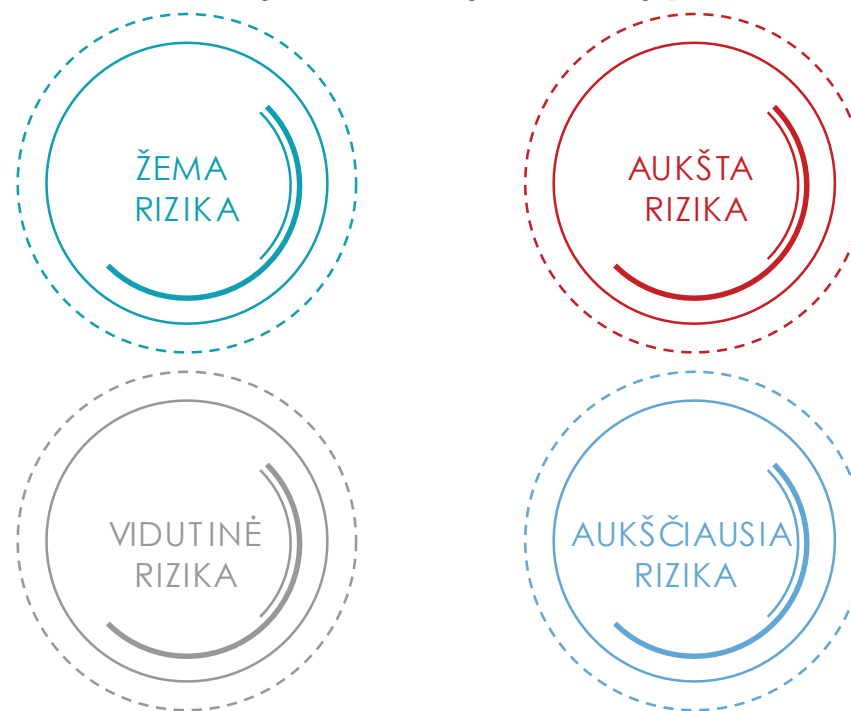
KITA

⊙ Kaip valdyti kredito riziką? →

MATUOTI KREDITO RIZIKĄ PRADĖKITE PRIEŠ PIRMAJĄ SKAMBUTĮ KLIENTUI

Potencialių ir mokių klientų paieška

Kaip valdyti kredito riziką?

KREDITO RIZIKOS VALDYMO PRIEMONĖS PRIKLAUSO NUO KLIENTŲ PORTFELIO SPECIFIKOS

NAUJŲ IR ESAMŲ KLIENTŲ VERTINIMAS

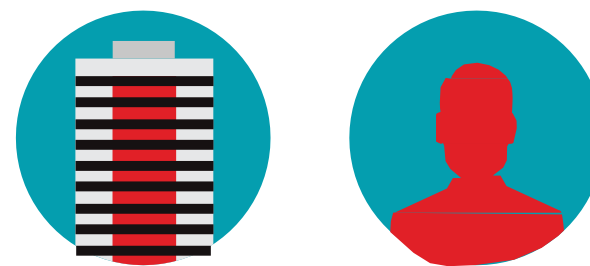
PORTFELIO
SPECIFIKA

SANTYKINAI MAŽI KREDITAI,
DAUG VIENKARTINIŲ KLIENTŲ

DIDELI KREDITAI,
PASTOVŪS KLIENTAI

Aplinkybės

Sprendimai

ĮMONĖS RIZIKOS VERTINIMAS

KREDITO RIZIKOS VERTINIMO LYGMENYS

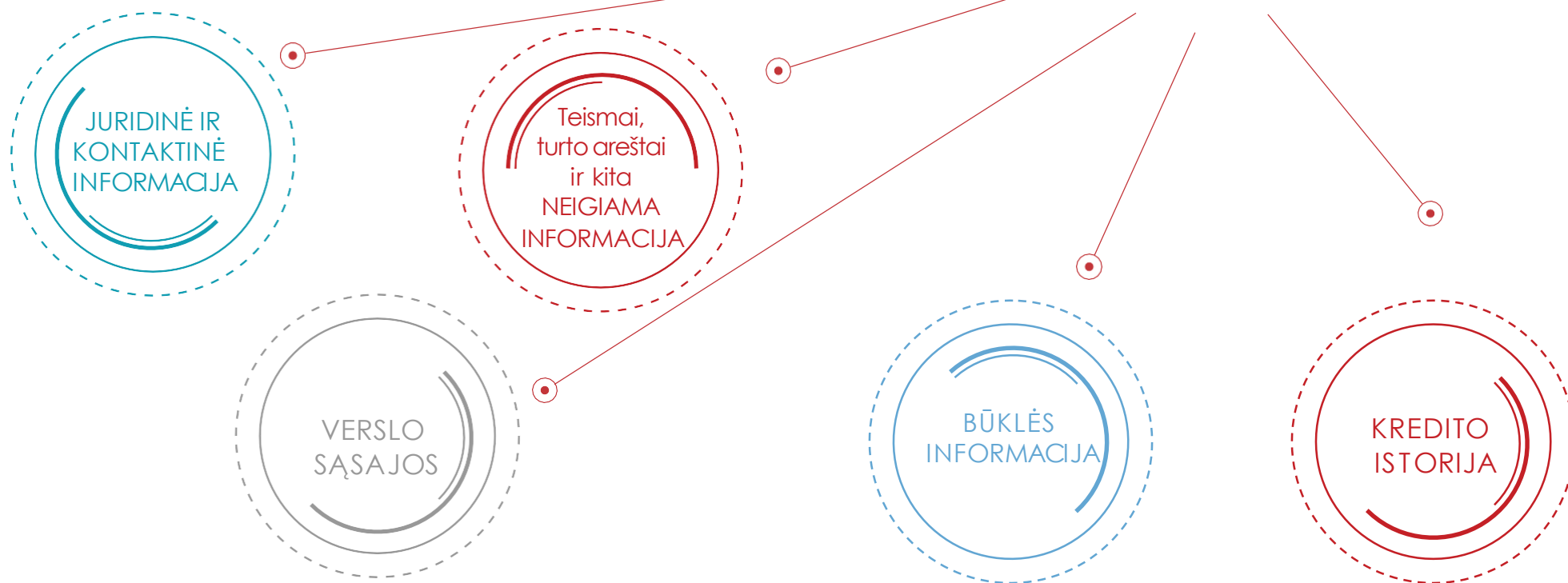

ĮMONĖS VEIKLOS RIZIKOS FAKTORIAI

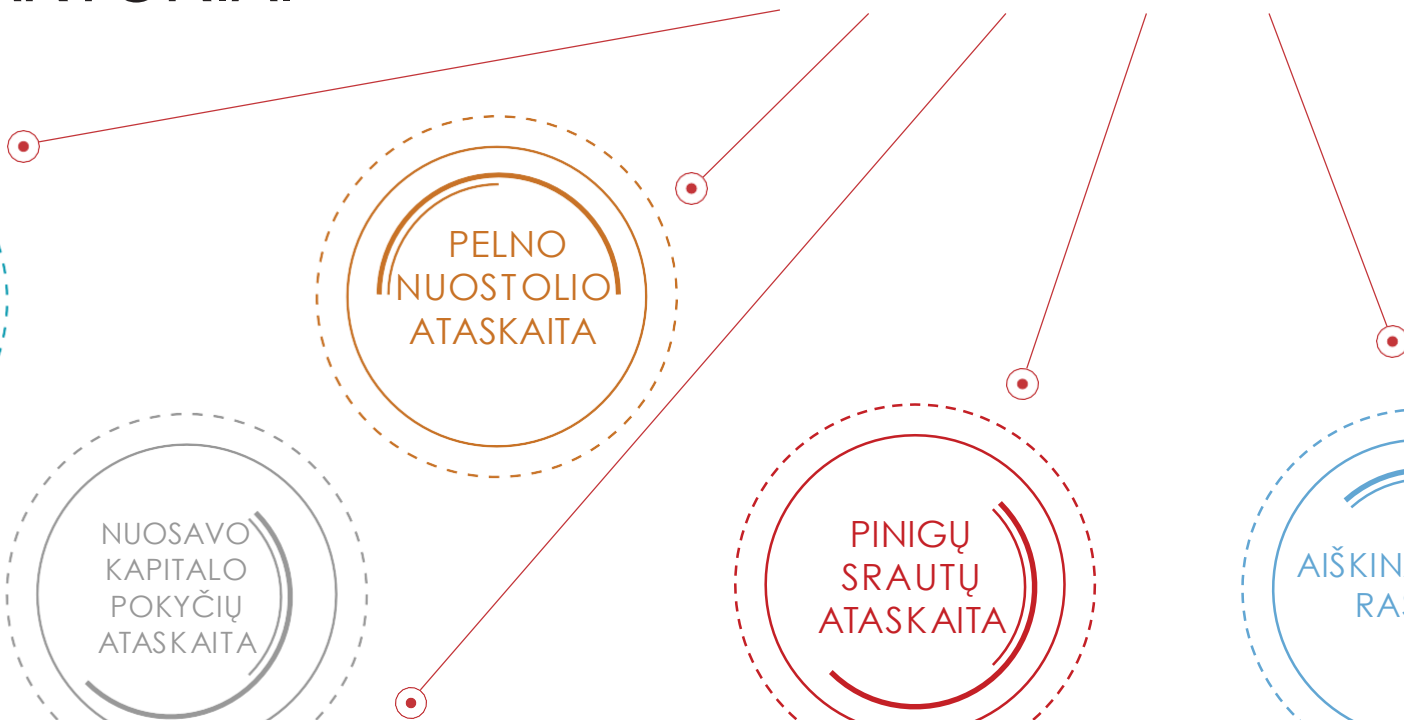
KREDITINGUMO VERTINIMUI ĮTAKĄ DARANČIŲ VEIKSNIŲ GRUPĖS

FINANSINĖS RIZIKOS FAKTORIAI

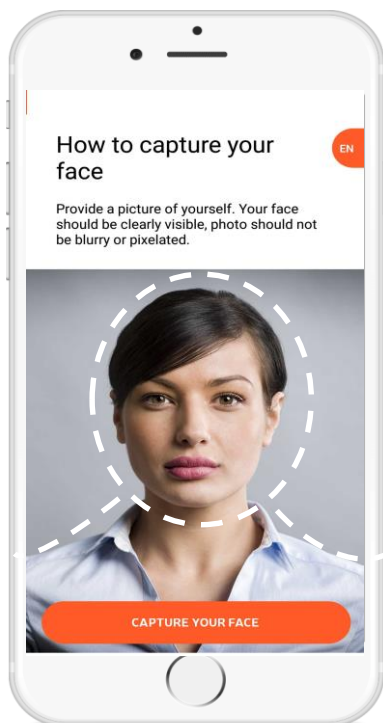
FINANSINĖS RIZIKOS VERTINIMO ŠALTINIAI

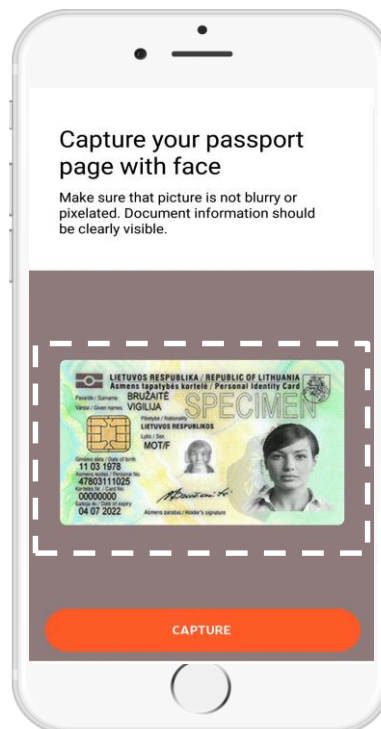
ASMENS IDENTIFIKAVIMAS

1

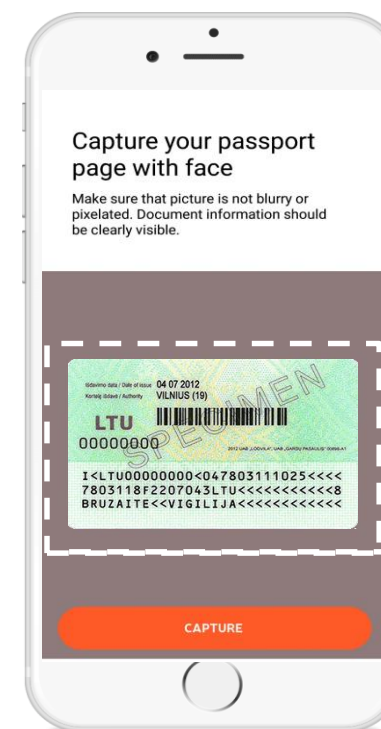
“Selfis” arba video transliacija

2

Dokumento priekinė dalis

3

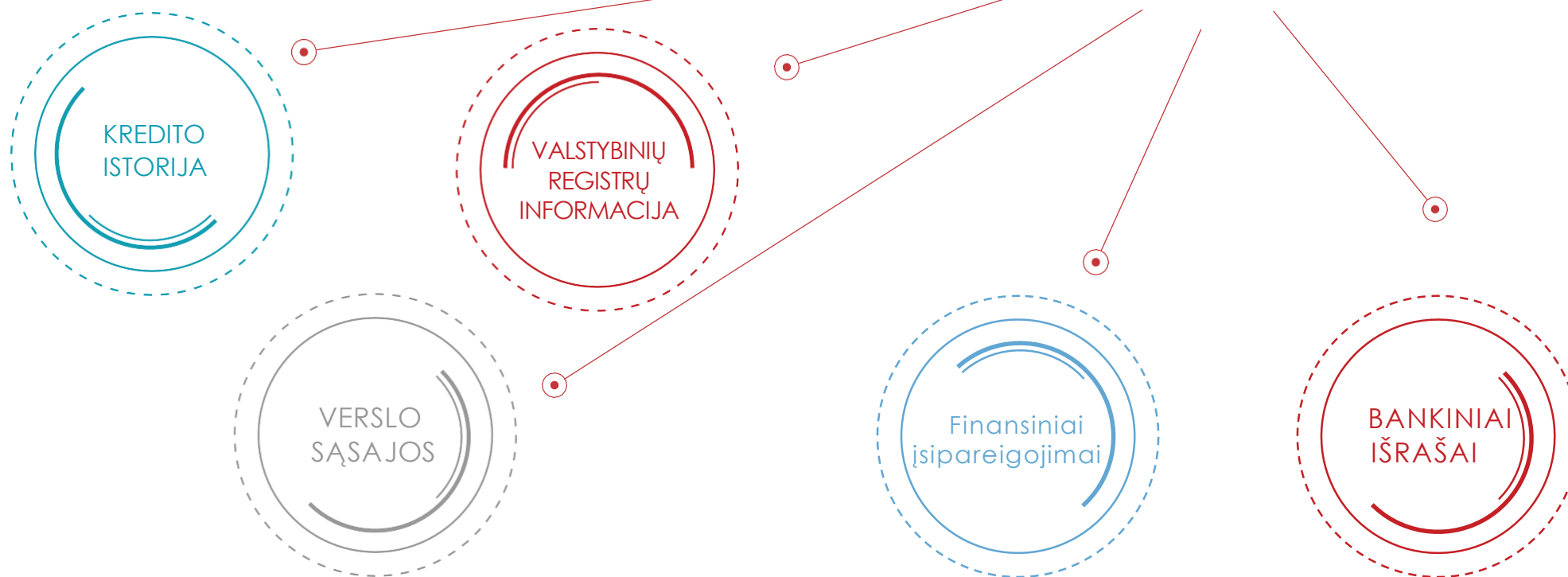

Dokumento galinė dalis

FIZINIO ASMENS RIZIKOS FAKTORIAI

KREDITINGUMO VERTINIMUI ĮTAKĄ DARANČIŲ VEIKSNIŲ GRUPĖS

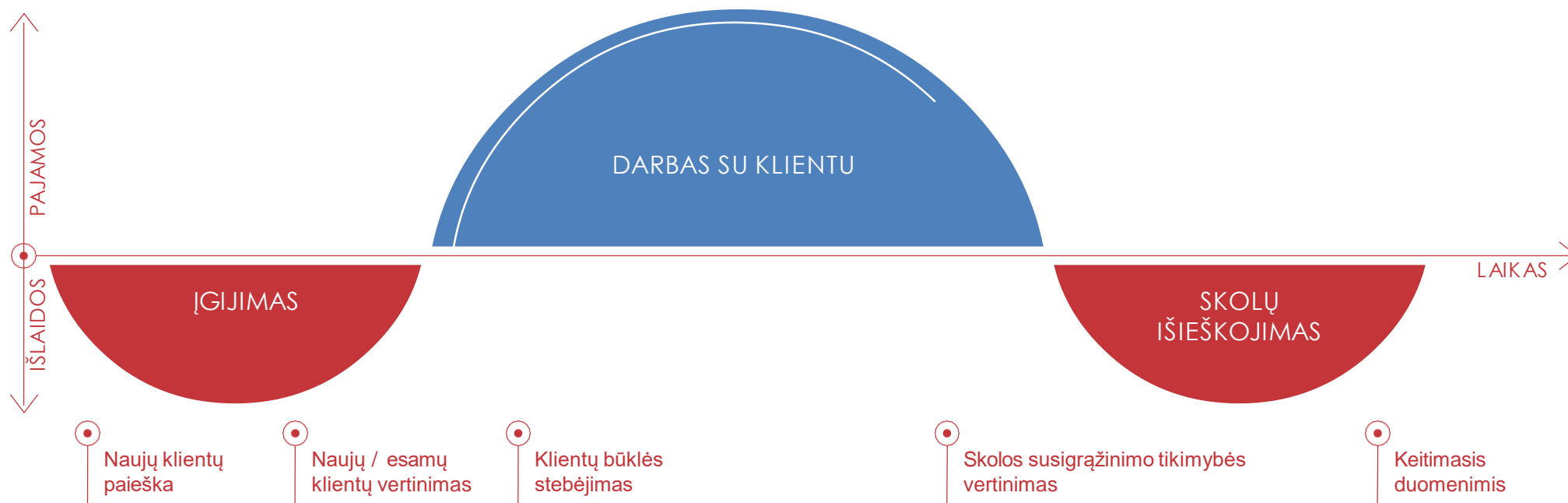

Kaip valdyti kredito riziką?

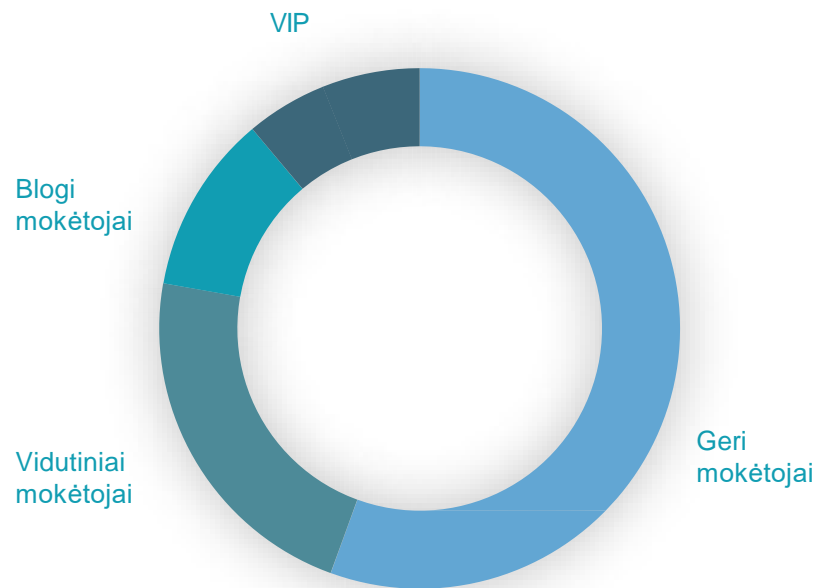
DARBO SU KLIENTAIS STADIJOS

EFEKTYVŲ KREDITO RIZIKOS
VALDYMĄ BŪTINA UŽTIKRINTI
VISOSE DARBO SU KLIENTAIS
STADIJOSE

KLIENTŲ PORTFELIO VERTINIMAS

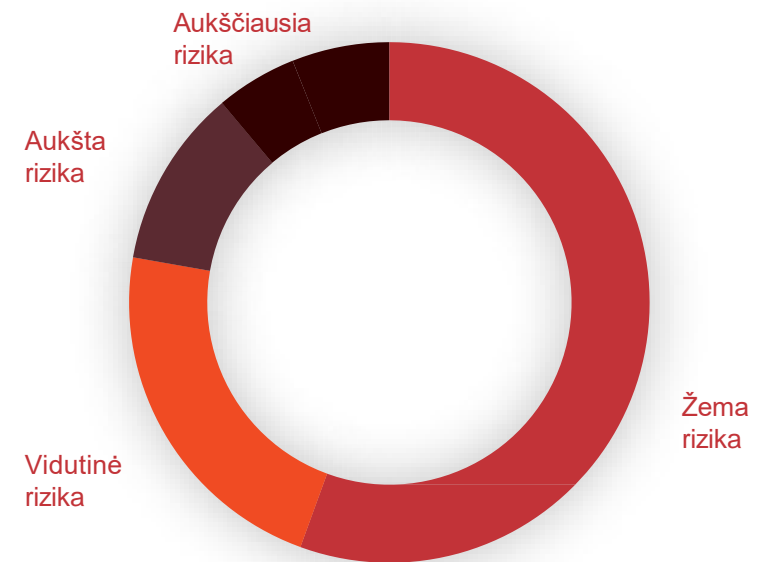

VIDINĖ INFORMACIJA

GERIAUSIAI PAŽINSITE SAVO KLIENTUS SUGRETINĘ TAI, KĄ ŽINOTE PATYS SU TUO, KĄ ŽINO KITI

○ Kaip valdyti kredito riziką? →

OPTIMALUS KLIENTŲ PORTFELIO RIZIKOS ĮVERTINIMAS – VIDINĖS IR IŠORINĖS INFORMACIJOS SUGRETINIMAS.

IŠORINĖ INFORMACIJA

KLIENTŲ PORTFELIO VERTINIMAS

KLIENTŲ RIZIKA

Kaip valdyti kredito riziką?

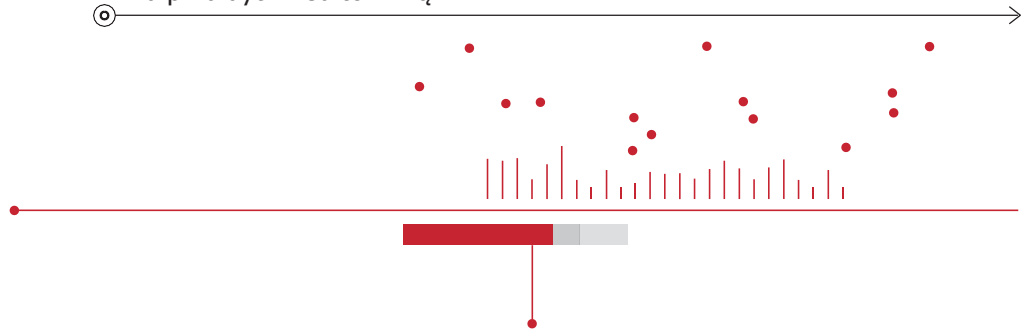
SKIRTINGOS RIZIKOS KLIENTAMS - SKIRTINGI RIZIKOS VALDYMO VEIKSMAI

VEIKSMAI

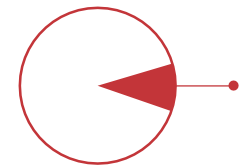
- KLIENTO IŠLAIKYMAS
- STEBĖJIMAS, IŠLAIKYMAS
- STEBĖJIMAS, PASLAUGOS STABDYMAS, SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS,
- VĒLYVAS IŠIEŠKOJIMAS

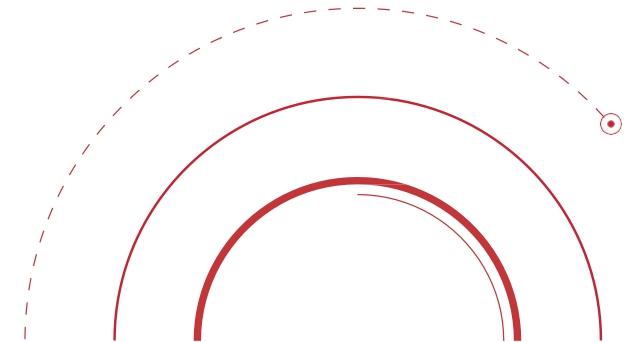
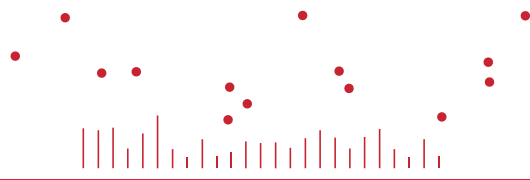
Kaip valdyti kredito riziką?

25.725

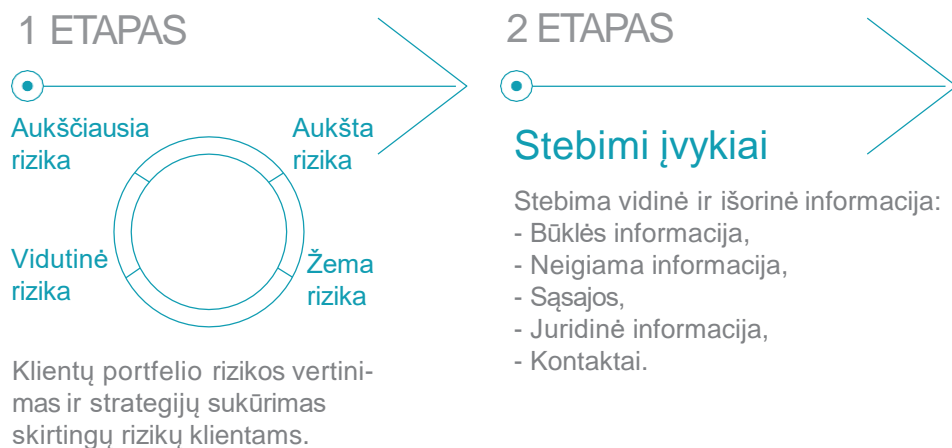
Kiek ataskaitų Kredito biure buvo atlikta
šį trečiadienį (2019.12.11)?

KLIENTŲ PORTFELIO STEBĖJIMAS

○ Kaip valdyti kredito riziką? →

KREDITO RIZIKOS MATAVIMAS ĮMONĖJE – NUOSEKLUS PROCESAS

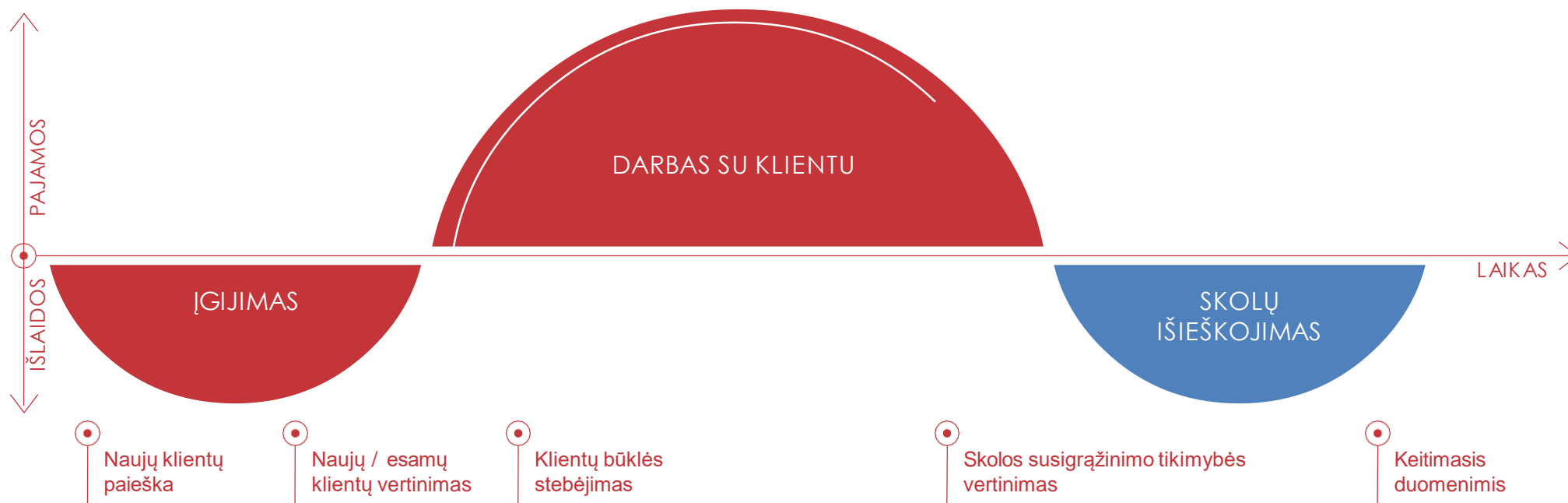

Kaip valdyti kredito riziką?

DARBO SU KLIENTAIS STADIJOS

EFEKTYVŲ KREDITO RIZIKOS
VALDYMĄ BŪTINA UŽTIKRINTI
VISOSE DARBO SU KLIENTAIS
STADIJOSE

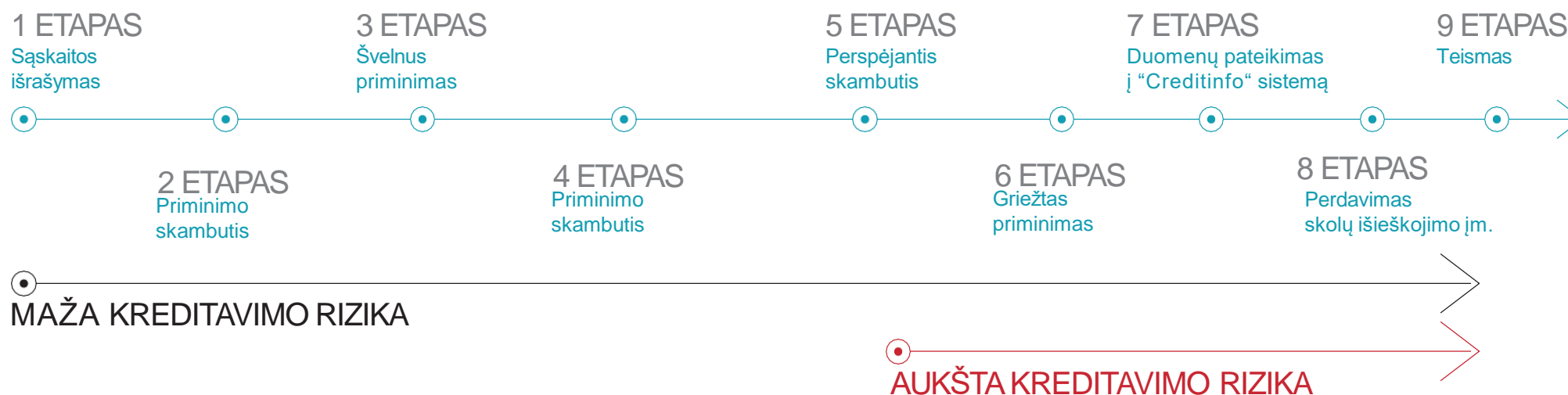

○ Kaip valdyti kredito riziką? →

SKOLŲ IŠIEŠKOJIMO PROCESAS

REKOMENDUOJAMA TURĖTI BENT
DU SKOLŲ ADMINISTRAVIMO
SCENARIJUS: ŽEMOS IRAUKŠTOS
RIZIKOS KLIENTAMS.

KEITIMASIS SKOLININKŲ DUOMENIMIS

KAIP KEITIMASIS DUOMENIMIS SKATINA SKOLININKĄ ATSISKAITYTI?

KREDITO BIURAS

IKI 45 D.

- Skambutis
- Švelnus priminimas
- Griežtas paraginimas

45-60 D.

Informacija apie skolininką perduodama į Kreditų biurą (vid. 45 skolos senaties dieną)

60-90 D.

- Pakartotinis skambutis
- Pretenzija
- Kita

90-120 D.

Skola perduodama skolų išieškojimo įmonei arba kreipiamasi į teismą

Kaip valdyti credito riziką?

GALIMI KREDITORIAUS VEIKSMAI KEIČIANTIS SKOLOS SENĄIAI

Skolų išieškojimo įmonės teikia duomenis į KBS

1 ĮMONĖ

2 ĮMONĖ

3 ĮMONĖ

Iš viso apie 20 skolų išieškojimo kompanijų Lietuvoje

Duomenų bazė 1

Duomenų bazė 2

Duomenų bazė 3

APIBENDRINIMAS

Gerinami periodo
pardavimo rezultatai,
mažinamos operacinės
sąnaudos

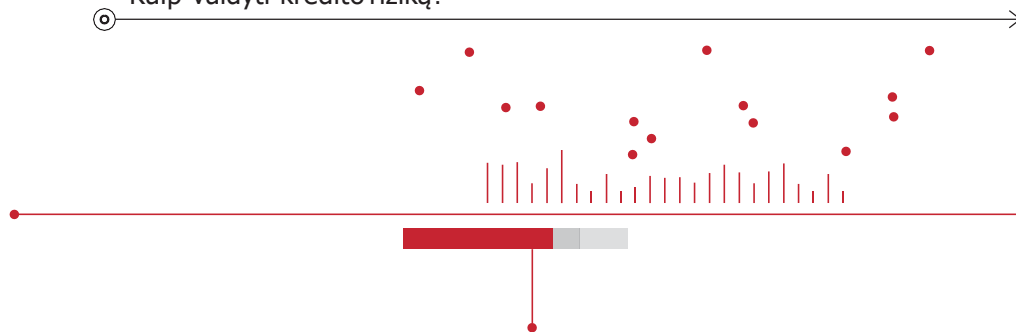
Mažesnė nemokių
klientų dalis portfelyje,
didesnis EBIT

Kontroliuojama
klientų portfelio
būklė gerina
finansinius rodiklius

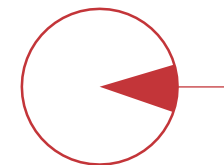
Mažesni operaciniai kaštai, sumažėję
atidėjimai blogiems klientams.
Optimalus ir efektyvus būdas paspartinti
skolų administravimą

Kaip valdyti kredito riziką?

*RIZIKA VISADA YRA,
TIK IŠMOKIME JĄ KONTROLIUOTI,
O NE JOS VENGTI.*

ROBERT KIYOSAKI

